

دل گرفته
گفت: /
ندگ.

اداره کل آموزش و پرورش

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ری
هنرستان سیدالشهداء
ترم اول - دیماه ۹۷

پایه : دهم تمام رشته ها
نام درس : فارسی و نگارش ۱

نام و نام خانوادگی :
نام دبیر: خانم نوروزلو

تاریخ امتحان : ۱۵ / ۱۰ / ۱۳۹۷ ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح

نوبت :	مدت امتحان :	۹۰ دقیقه
	تعداد صفحه :	۴
نام مصحح:	نمره با عدد:	نام مصحح:
نمره تجدیدنظر با عدد:	نمره با حروف:	تاریخ و امضاء:
تاریخ و امضاء:		نمره تجدیدنظر با حروف:

ردیف	سوالات	پاره						
۱	<p>متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید: "اگرچه دانش اموزان، برای به دست گرفتن خودکار، بی صبرند . به خیال خودشان، نوشتن با خودکار برایشان لذت بخش است؛ اما بعدها که رفتن در فهرست بدخط ها، تازه متوجه می شوند که این حوس بچگانه کار دستشان داده است."</p> <p>الف: برای هریک از واژگان زیر یک هم خانواده بنویسید . صبر: خیال: ب: نقش واژه های مشخص شده در جمله زیر را بنویسید .</p> <p>"نوشتن با خودکار برایشان لذت بخش است." شعر زیر را بخوانید سپس درک و دریافت خود را در یک بند بنویسید .</p>	۰,۵ ۰,۵						
۲	<p>جدول زیر را با توجه به فعل داده شده کامل کنید . (با حفظ شخص)</p> <table border="1"> <tr> <td>ماضی بعید</td> <td>مضارع اخباری</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>می نوشند</td> </tr> </table>	ماضی بعید	مضارع اخباری	فعل			می نوشند	۰,۵
ماضی بعید	مضارع اخباری	فعل						
		می نوشند						
۳	<p>با توجه به سروده‌ی زیر، به پرسش ها پاسخ دهید .</p> <p>"درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهر مادر توست "</p> <p>الف: در کدام قسمت از این سروده، حسن تعلیل به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید .</p> <p>ب: آرایه‌ی تلمیح را در این سروده بیابید و در مورد آن توضیح دهید .</p>	۰,۵ ۰,۵						

۰,۵	معنی درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف: غارب (میان دو کتف - طرح اولیه) عزم (باور- اراده)	۴
۱	غلط های املایی را در نوشته ها و سروده های زیر بیابید و درست آنها را بنویسید. الف- شفق، آینه دار نجابت / و فلق مهرابی که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده ای. ب- و نمایش نیمرخ زندگان، راضی در بر داشت و از سر نیازی بود. پ- بر طالبی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای.	۵
۰,۵	مفهوم کنایی هر یک از عبارت های مشخص شده ای زیر را بنویسید. پ الف- به زبان دیگر مگوی و به دل دیگر مدار، <u>تا گندم نمای جو فروشنیاشی</u> . ب- "صاد" معلم نقاشی ما، در بیرنگ اسب <u>حروفی به کارش بود</u> .	۶
۰,۵	معنی واژگان مشخص شده ای زیر را بنویسید. الف- مرگت چنان زندگی را به <u>سخره</u> گرفت. ب- خونت / با خون بهایت حقیقت / در یک <u>تراز</u> ایستاد.	۷
۰,۵	ا توجه به سروده ای زیر به پرسش ها پاسخ دهید: " آه ای مرگ تو معیار / مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت و آن را بی قدر کرد / که مردنی چنان / غبطه ای بزرگ زندگانی شد." الف- شاعر چه نوع مرگی را غبطه ای بزرگ زندگانی می داند? ب- شاعر در این سروده، چه مفهومی را به خواننده انتقال می دهد؟	۸
۰,۵	مفهوم عبارت " خلف صدق نیاکان هنر در خود بود ". را بنویسید.	۹
۲	سروده ها و نوشته های زیر را به فارسی روان برگردانید: الف- از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی. ب- هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضیض هم می توان عزیز بود. سروده ها و نوشته های زیر را به فارسی روان برگردانید: پ- دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای به دو دست دعا نگه داره فرشته ات ج- نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت.	۱۰

۱۱

بیت بعدی سروده یرزیر را بنویسید.

گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید
چون عشق حرم باشد ، سهل است بیابان ها

.....
....
.....

۱۲

نگارش:
متن زیر نوشته ای ذهنی است یا عینی؟ چرا؟ (یک دلیل برای پاسخ خود ذکر کنید)

۰,۵

خدا گفت : " تو سیاهی . سیاه چونان مركب که زیبایی را از آن می نویسند و زیبایی ات را بنویس . اگر تو نباشی آب من چیزی کم خواهد داشت . خود را از آسمان دریغ نکن . "

۱۳

در هر یک از نمونه های زیراژچه شگردی برای نوشتمن متن استفاده شده است؟ (اگر نویسی، بارش فکری، گزین گفته ها)

۰,۵

الف- علم و دانش، چراغ زندگی انسان هاست برای دست یابی به سعادت و خوشبختی واقعی، همه ی بزرگان انسان ها را به فraigیری دانش سفارش کرده اند. به طوری که پیامبر بزرگوار فرموده اند " زگهواره تا گور دانش بجوي . "

ب- آیا می توان در کنار رودخانه ها توربین آبی گذاشت؟

۰,۷
۵

شعر زیر را بخوانید سپس درک و دریافت خود را در یک بند بنویسید.
غنچه با دل گرفته گفت: / زندگی لب زخنده بستن است/ گوشه ای درون خود نشستن است/ گل به خنده گفت: / زندگی شکفتن است/ با زبان سبز راز گفتن است/ من فکر می کنم گل به راز زندگانی اشاره کرده است/ هرچه باشد، او گل است/ گل یکی دو پیرهن بیشتر زغنچه پاره کرده است.

۰,۵

حکایت زیر را بخوانید و آن را به زبان ساده باز نویسی کنید.

دو برادر خدمت سلطان کردی و دیگری به سعی بازو نان خوردی. باری توانگر گفت درویش را : چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن بیزه‌ی؟ گفت: تو چرا کار نکنی تا از مذلت(پستی) خدمت رهایی یابی؟

۱۵

۱۶

مثل های زیر را بخوانید. سپس یکی را انتخاب کنید و آن را گسترش دهید.

- الف- کوه به کو نمی رسد. آدم به آدم می رسد.
- ب- تخم مرغ دزد شتر دزد می شود.
- ج- برو کار می کن مگو چیست کار.
- د- از کوزه، همان برون تراود که در اوست.

۵
۰,۷

۱۷

یکی از موضوع های زیر را انتخاب کنید و با استفاده از شگردهایی که آموخته اید (پرورش موضوع، عینک نوشتن، نوشته عینی) رعایت اصول خوش آغازی، پرورش موضوع، خوش فرجامی و هنجارهای نگارشی متنی بنویسید.

- دوست
- قلم
- رودخانه
- باران

۷

آرزوی قلبی ما موفقیت شما عزیزان است

"موالکریم"

کلید فارسی و نگارش دهم- دیماه ۹۷

۱. الف- صبر : صبور - صابر (یک مورد ۲۵/۰) خیال: تخیل - مخیله - خیالات (یک مورد ۲۵/۰)
- ب- با (حرف اضافه)، خودکار: متمم / لذت بخش: مسنده (هر کدام ۰/۲۵)
۲. مضارع اخباری: می نویسند / ماضی بعيد: نوشته بودند (هر کدام ۰/۲۵)
۳. الف- درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند : حسن تعلیل (۰/۵)
- ب- آب را که مهر مادر توسط تلمیح و اشاره دارد به مهریه حضرت زهرا (س) که آب چشمہ کوثر بوده است. (۰/۵)
۴. الف- میان دو کتف (۰/۲۵) ب- اراده (۰/۲۵)
۵. محرابی - گزارده ای - رازی - تابی (هر کدام ۰/۲۵)
۶. الف - دور و ریاکار نباشی (۰/۲۵) ب- مشکل داشت، جای حرف داشت (۰/۲۵)
۷. سخره: مسخره کردن، ریشخند (۰/۲۵) تراز : میزان، سطح (۰/۲۵)
۸. الف - شهادت ، مرگی که وسیله شناخت حق و باطل است. (۰/۵) برتری مرگ با عزت بر زندگی با ذلت (۰/۵).

۹. جانشین راستین پدران و گذشتگان هنرمند خود بود یا هنرمندی زبردست و ادامه دهنده راه گذشتگان بود. (۰/۵)
۱۰. الف- از یادگیری خجالت نکش یا آن را عیب ندان تا از رسواایی نجات یابی یا رها شوی. (۰/۵)
- ب- نقاشی اش بسیار زیبا و دلپسند بود ورنگ را هنرمندانه به کار می برد. (۰/۵)
- پ- هیچ گودالی را این گونه ندیده بودم که در پایین ترین جای زمیت هم می توان ارزشمند و عزیز بود. (۰/۲۵)
- ج - ای دل به گونه ای زندگی کن که اگر روزیاشتباھی کردی ، حتی فرشتگان هم دست به دعا برداشته و از تو حمایت کنند. (۰/۲۵)
۱۲. گویند مگو سعدی ، چندین سخن از عشقش می گوییم و بعد از من گویند بع دوران ها (۱)
۱۳. ذهنی، چون در این نوشته، امور ذهنی و خیالی بیشتر دیده می شود و از محدوده جواس ظاهر فراتر رفته است. (۰/۵)
۱۴. الف گزین گفته (۰/۲۵)   ب- بارش فکری (۰/۲۵)